

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu . . . „ 4.50
na prowincji „ 4.50
za granicą „ 6.50

20 groszy
Cena egz. pojed. w całej Polsce

Redakcja i Dyrekcja: Lwów, Sykstuska 21. Tel. w dzień Nr. 24, od godz. 6 wieczór drukarnia 4-96. Administracja: Lwów, Szajnochy 2, tel. 19-87

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

Czek P. K. O. nr. 142.176

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

17 konfiskata „Dziennika Ludowego“.

Na zasadzie art. 73 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 o prawie prasowym ogłoszonym w Dz. U. Rz. P. Nro 45 poz. 398 Lwowskie Starostwo Grodzkie zawiadamia Pana, że czasopismo p. t. „Dziennik Ludowy“ Nro 197 z 18/8 1929 r. zostało zajęte z powodu artykułu p. t. „**Limanowski — sumienie demokracji**“ w całości — wskutek czego Starostwo Grodzkie postąpi w myśl art. 74 cytowanego rozporządzenia.

Na pokrycie strat „Dziennika Ludowego“ w walce o prawa robotnicze złożyli:

Brać drukarska przebywająca w Domu Zdrowia w **Mikuliczynie** 78 zł.; zebrane na **przedstawieniu w Mikuliczynie** urządzonym przez tow. Schulza 32.90 zł.; **grupa pracowników Kasy Chorych we Lwowie** 31 zł.; **warsztat główny — stolarnia w Stanisławowie** 35 zł.; **sekcja mechaniczna parowozowni w Stanisławowie** 40.35 zł.; **Zarząd Okręgowy Z. Z. K. Stanisławów** 100 zł.; **Rada Robotnicza P.P.S. w Drohobyczu** 25 zł.; tow. Żydaczewski 20 zł.; tow. dr. Hersztal 20 zł.; tow. Seibel Józef z żoną 5 zł.; tow. Strażnikiewicz 1 zł.; tow. Franciszek Karmelita 5 zł.

Kto następny?

Baczność Towarzysze!

W niedzielę 27 b. m. o godz. 10-30, na dziedzińcu realności przy ulicy Zielonej 7

Publiczne Zgromadzenie

Przemawiać będą posłowie P. P. S.

Pr. 281/29.

Sąd Okręgowy Wydział karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu Prokuratora okręgowego: a) zatwierdzić po myśli przepisu z Art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 poz. 398 Dz. Rz. P. Nr. 45 dokonane dnia 6 sierpnia 1929 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Dziennik Ludowy“ Nr. 179 z dnia 8/8 1929, z powodu, że zamieszczone w tem czasopiśmie artykuły pod tyt.: „Bandytyzm Nadziei i Zakrzewskiego“ zawiera w sobie znamiona występku z § 300 u. k. — b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia za kaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 13 sierpnia 1929. J. Dworzak wr.

—o—

Przeniesienie zwłok śp. Idzikowskiego do wagonu kolej.

GDYNIA, 17. 8. (Pat). Dziś odbyło się w Gdyni przeniesienie zwłok śp. majora Ludwika Idzikowskiego z pokładu okrętu szkolnego marynarki wojennej „Iskra“ do wagonu kolejowego.

Na moło południowym portu zgromadziły się już od wczesnego rana wszystkie pułki lotnicze wojska polskiego, związki ze sztandarami oraz kompania honorowa z orkiestrą.

Na wszystkich okrętach wojennych znajdujących się w porcie opuszczono bandery do połowy masztu.

Po nabożeństwie żałobnym oficerowie marynarki wojennej wynieśli szczątki Zmarłego z pokładu na moło.

W czasie przenoszenia zwłok dano salwę honorową z okrętów stojących w porcie.

Ustawione po drodze oddziały maryn-

arki wojennej prezentowały hon. W czasie pogrzebu nad moło portowym krążyły aeroplany. Po umieszczeniu zwłok w wagonie, wagon ze zwłokami odstawiono na dworzec kolejowy w Gdyni, skąd przewiezione będą do Warszawy.

—o—

GENERAL GALEN



naczelny wódz rosyjskich sił bojowych na granicy mandżurskiej, dawnej wojskowy doradca chińskiego rządu narodowego.

Snowden - Partja robotnicza i Anglija

W komisji finansowej konferencji haskiej zasiada angielski kanclerz skarbu, tow. Snowden, którego przemówienia nacechowane nieustępliwością, z jaką na rzecz swego kraju domaga się większych kwot przy rozliczeniach reparacyjnych, wywołały wielkie wrażenie w świecie. Zwłaszcza francuska i włoska prasa burżuazyjna unosi się gniewem: jak śmie czegoś podobnego żądać ten socjalista! ten Snowden, który podczas wojny światowej jako przewodca niezależnej Partji robotniczej był zdecydowanym przeciwnikiem wojny! I ten sam podnosi teraz pretensje do wielkiego udziału w zdobyczy wojennej!

Na pierwszy rzut oka wydaje się, że tkwi w tem jakaś sprzeczność. A to zjawisko trzeba jeszcze uzupełnić, jakim echem odbiły się te energiczne występy Snowdena w Anglii. — Dzienniki burżuazyjne wszystkich odcieni zapewniają jednomyślnie, że Anglija od czasu wojny nie miała jeszcze tak zasłużonego i tak popularnego ministra skarbu. Lloyd George, głowa liberałów zgłasza swą jednomyślność ze Snowdenem. Pobity jego przeciwnik, konserwatysta Churchill wyraża mu swoje uznanie.

*Cała Anglija jest za Snowdenem,
byłym „zdrajcą ojczyzny“*

czasu wojny.

Jak wytłumaczyć wystąpienie Snowdena?

Faktem jest, że angielski stan gospodarczy przechodzi od dziesięciu prawie lat ciężkiego kryzysu, przyczem niemieckie dostawy rzeczowe niemałą odgrywają rolę. Węgiel angielski jest w pewnej części niepokupny, gdyż Niemcy corocznie muszą dostawiać w charakterze odszkodowania ogromne ilości taniego węgla. Miljon angielskich robotników przeszło od 6 lat cierpi bezrobocie, podczas gdy Francja od ukończenia wojny nie zna bezrobocia a jej kapitał finansowy odzyskał swe pierwotne stanowisko na rynku światowym. Angielscy socjaliści byliby złymi przedstawicielami klasy robotniczej, gdyby nie starali się o uzyskanie tych sum pieniężnych (które zresztą przypadłyby Francji) dla rządu robotniczego: dzięki

nim bowiem będzie on mógł zrealizować wielkie plany odnośnie do rozbudowy opieki społecznej i usunięcia bezrobocia.

Czyż więc socjaliści innych krajów mogą stawiać zarzuty angielskim towarzyszom z powodu stanowiska Snowdena w Hadze? Międzynarodowa klasa robotnicza niema teraz nigdzie większej ostoji niż w brytyjskim rządzie robotniczym. Wszystko, co ułatwia możliwość jego działania, wychodzi na korzyść całego proletariatu, na korzyść Międzynarodówki. Finansowe zdolności Snowdena kładą podwalinę na której Henderson będzie mógł rozwijać akcję pokojową. Stanowisko Snowdena w Hadze utrwala według wszelkiego prawdopodobieństwa rząd robotniczy przynajmniej na jeden rok — a w tym roku może Henderson dużo zrobić dla sprawy pokoju i robotników.

—o—

BUDYNEK DLA SŁUŻBY SEJMOWEJ.

WARSZAWA, 17. sierpnia (A. W.). Zarząd gmachu sejmowego zdecydował się wznieść nowy budynek dla służby sejmowej, aby wykorzystać obecne lokale sejmowe zajęte przez służbę na pomieszczenie klubów sejmowych etc. W nowym budynku, przeznaczonym dla służby sejmowej znajdzie pomieszczenie przeszło 70 osób, oraz mieścić się tam będzie ochronka dla dzieci służby sejmowej.

—o—

O WYJAZD MAJ. KUBALI DO ST. ZJEDNOCZONYCH.

NOWY JORK, 17. 8. (AW). Do Polski wyjeżdża znany pilot amerykański kapitan Stapp z polecenia Polskiego Komitetu Budowy Pomnika Kazimierza Pułaskiego celem wyjednania zezwolenia dla majora Kubali na wyjazd do Ameryki dla wzięcia udziału w uroczystościach ku czci Pułaskiego, które odbędą się w Waszyngtonie i w Savannah.

—o—

Fejleton „Dziennika Lud.“ z 19. VIII. 1929.

W. RAORT.

Ruch kołowy w Byczkowicach.

Pomysł wybrukowania i oddania do użytku publicznego ulicy św. Jana Kapistrana, okazał się fatalny. Rada miejska wojewódzkiego miasta Byczkowic popełniła jeszcze jeden błąd, popychając ją wprost w objęcia komisarza rządowego. Jak Byczkowice Byczkowicami to jeszcze takiego zamieszania żadna uchwała Rady miejskiej nie wywołała. Spokojna i cicha dotychczas ulica św. Jana Kapistrana stała się widownią wypadków, gośnych stolicy, czy też Mekki.

Dzień jeden zaledwie minął od poświęcenia nowowybrukowanej ulicy; w uszach mieszkańców Byczkowic dzwieczyły jeszcze strzepy wielkiej mowy pana burmistrza, kończącej się słowami: „I oto, rodacy, tu na kresach, dokonaliśmy dzieła, które hi-

storja złotemi zgłoskami wyrżnięteżalazem na spiżowym marmurze, panie tego“; jeszcze w oczach nie zagasły mieniające się barwy wstęgi, którą prezes komitetu rozciął nożycami, na znak, że ulica św. Jana Kapistrana została otwarta dla ruchu kołowego i pieszego — a już groźna katastrofa wstrząsnęła całemi Byczkowicami.

W białe, jasne południe nastąpiło na tej ulicy katastrofalne zderzenie dwóch rowerzystów. Młody Pimpelman najechał w całym pędzie na rower najmłodszego Majtasińskiego. — Ostatecznie nic się obydwom rowerzystom nie stało, bo dwa skrecone koła i zderzenia naskórków byłyby poszły za kilka dni w niepamięć, gdyby nie miejscowy tygodnik opozycyjno-społeczny, „Jutrzenka Byczkowicka“, który gwałtownie napadł na zarząd miasta za brak organów kontrolnych i regulujących ruchem kołowym na ulicy św. Jana Kapistrana.

Czołowy publicysta „Jutrzenki Byczkowickiej“, a zarazem miejscowy suplent gimnazjalny, ukrywający się pod skromnym pseudonimem „Juliusz Caesar“, napisał mniej więcej

dosłownie: „Jest skandalem, aby tak rozległa, bądź co bądź, ulica św. Jana Kapistrana wybrukowana kosztem krwi i podatków mieszkańców, w mieście, bądź co bądź, wojewódzkim, była pozbawiona posterunkowego, kierującego ruchem ulicznym, jak to jest w zwyczaju w całej Europie i gdzieindziej“.

Rzecz oczywista, że już na najbliższym posiedzeniu Rady, zabrał głos klerykalny komunista, pan Melchior Naftaliński i w gwałtowny sposób zaatakował zarząd miasta, niepomyślnie, że podobne występy szkodzą nam w oczach zagranicy i że tego rodzaju interpelacje są wodą na młyn dla wrogich nam mocarstw ościennych. Stało się jednak, że po długiej debacie uchwalono wystawić posterunek policyjny, któryby kierował ruchem ulicy św. Jana Kapistrana.

Trzech delegatów Rady wyjechało do Warszawy, aby się zapoznać z ruchem kołowym stolicy i już po 2-tych tygodniach ustawiono białe lakierowane wzniesienie dla posterunkowego, którego specjalnie sprowadzono z Warszawy, guz w kałemu województwie nie było ani jednego fa-

Robotnik mówi:

Nie moje myśli nie są tak przyziemne,
jak wam się zdaje, mędrcy i bogacze —

Ani tak głupie, ani takie ciemne
Ani tak brudne, jak strzępy żebracze.

Choć wy sądzicie, że się nisko włoka
I tylko pełzać umieją przy ziemi,
One niekiedy wzlatują wysoko,
Jakby niesione skrzydłami anielskimi.

Z codzienną pracą związany najściślej,
Która fizyczną twardą jest robotą,
Nie mogę zawsze mieć błękitnych myśli
Lub lecieć duchem poś jutrzeńkę złotą.

Nie wolno roić, marzyć mi nie wolno,
Na odpoczynek muszę czar ich skrywać

I kłaść swe siły w robotę mozolną
I co dzień tylko pracę swą przeżywać.

Muszę być wtedy jak gdyby maszyną,
Co w ruch puszczona czyni wciąż swą wartość,

Bo wnetby wszystko stało się ruiną,
Jak zbyt organizm niepewne, nie warto.

Trybów i kółek obmyślane zwroty,
Są mi obrazem rozumnej trzeźwości, —

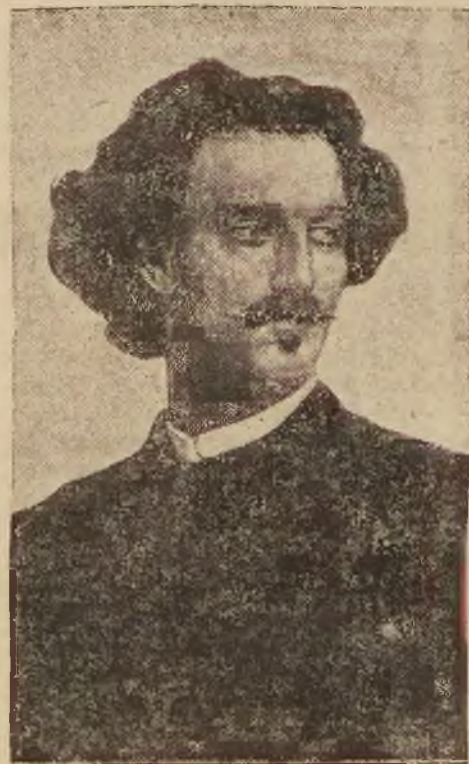
Więc gdzież tu pora na myślowe wzloty
I na fantazję, wbrew rzeczywistości?

Lecz gdy pył z twarzy i brud z dłońi ścieram,

Gdy mi na niebie błysną gwiazdy srebrne,
Jakże się chętnie w inny świat wydzieram,

Choć wy myślicie, że to niemożliwe...
I może wtedy, tak w naukach biegli,
Zdumieliłbyście, gdybyście spostrzegli
I tak świadomości każdego tajnika,
To, co się dzieje w duszy robotnika!

SŁYNNY MALARZ NIEMIECKI



Anselm Feuerbach, którego setna rocznica urodzin minęła 12 bm. Jest to autoportret.

ANIBAL
SP. Z O.O.
WARSZAWA

HAZ-ELITE

**KREM
UDELIKATNA SKÓR,
ZASTĘPUJE PUDER
HAZELINOWY**

chowego posterunkowego, któryby znalazł się na kierowaniu ruchem ulicznym.

Dzień, kiedy posterunkowy z Warszawy, w ślicznym granatowym mundurze, z białą łopaską na przedramieniu i z pałeczką lakierowaną w prawicy, stanął na grzybku jezoni ulicy św. Jana Kapistrana, zaliczyć należy do epokowych w historii Byczkowic. Wszyscy chcieli sobie oglądnać jak wygląda ruch wielkiego miasta, jak wygląda policjant warszawski i jak się Byczkowice europeizują. Oprócz ciekawości, przepełniała serca mieszkańców również duma. Duma tak wielka, że aż wyciskająca łzy wzruszenia i rozpierająca piers z nadmiaru uczuć. Wszystko co żyło ruszyło więc na ulicę. Płomienny artykuł wstępny Juliusza Caesara w „Jutrzence Byczkowieckiej“ p. t. „Witajcie!“, dokonał reszty. Z najodleglejszych okolic miasta ruszyły na ulicę św. Jana Kapistrana wszystkie mamki i nianki, tocząc przed sobą wózki dzieciinne. Z przeciwnej strony nadciągały falangi ludzi pieszych. Dzwoniąc łańcuchami i grzmocąc kołami, wtoczyły się wozy ciężarowe, nakładając drogie, by-

le tylko przejechać przez ulicę św. Jana Kapistrana. Miejscowa inteligencja zajęła wszystkie wolne miejsce dorożki, które weisnęły się między lawinę pieszych, nieskończony szereg wózków dziecińczych i zwarty łańcuch wozów. Nadomiar dał się słyszeć przeraźliwy skowyt syreny autobusowej Ciapiszki — Makolondry — i metaliczny głos syreny auta pana aptekarza. Policjant stracił głowę. Opuścił pałeczkę i stanął, jak nieczynny semafor. Z bocznej uliczki 22. sierpnia (na pamiątkę zbudowania „Sokoła“ w Byczkowicach) wbiły się klinem dwa samochody. — Samochód wojewódzki i prywatny Ford kierownika monopolu spirytusowego, eskortowane przez motocykle Munią Chamaidesa, Eustachego Ciećciały i Funia Wszkowskiego. Z przeciwnej strony nadjechał znowu autobus Byczkowice-Babusjów-Jezory, zaczepiając o karawan firmy „Lux in tenebris“, który zwałił się na prywatny pojazd dyrektora spółdzielni „Czuwaj“, pociągając za sobą wóz pocztowy i dwa wózki dzieciinne.

Wypadki potoczyły się z szybkością lawiny. „Jutrzenska Byczkowic-

ka“ wyszła nazajutrz w żałobnych obwódkach klepsydry. Złamano rączkę dziecku Jetty Haber, zdemolowano wóz pocztowy, karawan, Forda, motocykl Eustachego Ciećciały, dwa wozy chłopskie i zabito psa pana rejenta. Policjant z Warszawy został ranny w obie łopatki i kolana, a autobus Ciapiszki — Makolondry utracił chłodnicę i cały tył.

Przez kilka godzin była czynna straż pożarna, wyciągając z narażeniem życia publiczności, wózki dzieciinne, pojazdy, dorożki, konie i ludzi. Wojsko też brało czynny udział w ratowaniu policjanta i swoich dzieci. Wieczorem była ulica św. Jana Kapistrana oczyszczona wreszcie ze śladów katastrofy, a na murach miasta ukazały się afisze zarządzające zupełne zamknięcie ulicy św. Jana Kapistrana dla ruchu kołowego i pieszego, a nadto rozwiązujące dotychczasową Radę miejską i... Zarząd Kasy chorych z równoczesną nominacją komisarzy rządowych dla tych instytucyj.

W „Jutrzence Byczkowieckiej“ ukazał się płomienny artykuł klerykalnego komunisty Melchjora Naftalińskiego, pod tytułem: „Nareszcie!“

Kino „LEW”	Dziś roz- koszna	LEA PARRY
	w ero- tycznym dramacie	DAMA Z REKORDEM ŚWIATOWYM
Nadto komedia z 3-ma gruasami.		

Bankructwo konferencji mocarstw w Hadze?

RZYM, 17. 8. (PAT.). Korespondent londyński „Tribuny” donosi, że City panuje skrajny pesymizm w stosunku do konferencji haskiej. W angielskich kołach finansowych mówi się, że w sobotę nastąpi bankructwo narad, jakkolwiek dla uratowania pozorów będzie użyta forma odraczająca konferencję na czas sesji Rady Ligi Narodów oraz wyborów do tejże

Odroczenie posiedzenia komisji finansowej.

HAGA, 17. 8. (PAT.). Sytuacja doszła wczoraj do najwyższego napięcia. Z kół delegacji angielskiej informują, że Snowden miał odpowiedzieć Jasarowi, iż propozycje dotychczasowe zawarte w memorjale złożonym wspólnie przez Francję, Belgię, Japonię i Włochy nie zadowolają go i że oczekuje dalszych propozycji. Ostatecznie po dłuższej naradzie postanowiono odroczyć dzisiejsze posiedzenie komisji finansowej i kontynuować dotychczasowe rozmowy poufne. Komisja polityczna natomiast zbierze się w poniedziałek przyszłego tygodnia.

HAGA, 17. 8. (PAT.). Delegacja

angielska złożyła odpowiedź na memorandum 4 mocarstw. Odpowiedź utrzymana jest w tonie pojednawczym i stanowi jak przypuszczają, zejście z nieprzecieranego stanowiska.

Co robi delegacja polska w Hadze?

WARSZAWA, 17. 8. (AW.). Z kół zbliżonych do delegacji polskiej informują, że zainteresowanie Polski w sprawach związanych z planem Younga dotyczy się z jednej strony niewielkiej sumy rocznej przypadającej Polsce, z drugiej zaś rozrachunków z tytułu 7-go i 9-go paragrafu planu Younga oraz sprawy Banku Międzynarodowego. Sprawy te dotychczas jeszcze nie weszły na porządek obrad konferencji. Przy obecnej konjunkturze Polska mogłaby zabrać głos tylko w sprawach, które jej nie dotyczą. Wystąpienie nasze w takich wnioskach byłoby interpretowane jako wystąpienie po jednej albo po drugiej stronie. Dlatego też by uniknąć nieporozumień i niepożądanych powikłań dyplomatycznych min. Zaleski musi obecnie w Hadze zajmować stanowisko wyczekujące.

Okropny czyn studenta - Łódzianina.

Zamordował swą kochankę, gdyż chciał się jej pozbyć.

Przed dwoma laty wyjechał na studia do Belgii syn znanego obywatela łódzkiego Eljasz M-ski.

Początkowo studjował on chemię na uniwersytecie w Leodjum, potem zaś przeniósł się do Brukseli, gdzie wstąpił na słynny instytut im. Solway-a. Po przyjeździe do Brukseli zamieszkał on u niejakiej Marii Fermech.

P. Fermech była rozwódką w wieku lat 40. Między młodym studentem a jego znacznie starszą gospodynią zawiązała się nić sympatji, która z biegiem czasu przekształciła się w gorącą miłość.

Po upływie 6-ciu miesięcy Ł-skiemu znudziła się podstarzała piękność.

Wreszcie ostatnia nitka pękła. Ł-ski zawiadomił pewnego dnia swą gospodynię, że się wyprowadza na ul. Orjent 1. 13.

Wiadomość ta wywołała wstrząsające wrażenie na gospoynie, która ze łzami w oczach zaklinała kochankę, by jej nie porzucał, gdyż kocha go nad ży-

cie. Wszelkie jej prośby spełzył na niczem i student wyprowadził się, przjrząc jednak, że pozwoli się dwa razy tygodniowo odwiedzać. Działo się to dnia 2 sierpnia 1929 roku.

W ciągu następnego tygodnia p. Fermech dwukrotnie odwiedziła swego kochankę. Ostatnie odwiedziny miały miejsce dnia 8 b.m. i tego właśnie dnia rozegrała się tragedia.

O godz. 8-mej wieczór kochankowie opuścili mieszkanie przy ul. Orjent 13. Student odprowadził swą kochankę do domu, ale przed domem na jej usilne prośby zdecydował się do wejścia do niej na górę.

P. Fermech przyrzadziła kolację, którą spożyli w najlepszej zgodzie. Po kolacji p. F. oświadczyła, że odprowadzi go do domu na co Ł-ski po pewnym wahaniu się zgodził.

Była godz. 11 wieczór kiedy znaleźli się przed domem nr. 13 przy ul. Orjent, gdzie w kilka chwil potem popełnioną została zbrodnia.

Przy pożegnaniu p. F. zarzuciła ręce na szyję studenta i poczęła obsypywać go pocałunkami.

Napróżno starał się on uwolnić z jej ramion — p. F. trzymała go mocno.

Wtedy w mózgu jego zrodziła się szaleńcza myśl.

Szybkim ruchem wyciągnął rewolwer z kieszeni i przyłożywszy go do pleców swej kochanki pociągnął za cyngiel.

Rozległ się wystrzał i nieszczęśliwa kobieta załamując się krwią runęła na ziemię.

Następnie student udał się do komisariatu policji gdzie oddał się do dyspozycji władz, oświadczając, że zabił p. Fermech z tego powodu, że zasłała ona w ciążę.

Przeprowadzona sekcja zwłok p. Fermech wykazała jednak, że nie była ona w poważnym stanie. Gdy wynik sekcji zakomunikowano zabójcy zmienił on swe pierwotne zeznania. Oświadczył on, iż morderstwo popełnił z tego powodu, iż nie mógł w żaden sposób pozbyć się swej kochanki, która mu się silnie znudziła.

Mordercę osadzono w areszcie i w międzyczasie stanie on przed sądem w Brukseli.

Z kraju i ze świata.

Kronika telegraficzna.

POZNAN. Rozpoczął się tu Walny Zjazd Zw. Urzędników Kolejowych, przy udziale około 400 delegatów i okólnokrajowy Zjazd Księgowych, w którym bierze udział 300 delegatów.

WIEN. Pisma tutejsze donoszą, że ekscesarszowa Zyta zamierza na jesieni r. b. wraz z dziećmi przenieść się na stały pobyt do Belgii. Jej najstarszy syn Otto rozpoczyna studia na jednym z uniwersytetów belgijskich.

WIEN. Donoszą z Salzburga, że p. Lili Starzewska z Warszawy została w Stryi, w okolicy Gasteinu przejechana przez samochód osobowy i w następstwie ciężkich obrażeń zmarła w szpitalu.

SRTÖKHOLM. W międz. zawodach strzeleckich, w konkursie strzelania z broni dowolnej drużyna szwajcarska zdobyła mistrzostwo świata, osiągając 5.142 punktów ustanawiając w ten sposób nowy rekord. Mistrzostwo świata w konkursie indywidualnym zdobył Hartman (Szwajcaria), osiągając 1121 punktów.

PREZES dyrekcji kolei państw. we Lwowie, inż. Paweł Prachtel-Morawiański, rozpoczął urlop wypoczynkowy. Kierownictwo dyrekcji, objął wiceprezes dr. Stanisław Świągost.

ATENY. Pożar w składach portowych w Pireusie zdołano opanować. Straty wynoszą z górą 200 milionów drachm.

BOMBAY. W okręgu Sindh wybuchła gwałtowna epidemia cholery jako następstwo katastrofalnych powodzi, które nawiedziły te okolice. Dotychczas było przeszło 1500 wypadków śmiertelnych.

MOSKWA. Prezydium CKW przemianowało miasto Trock pod Leningradem na Krasnogwardjejsk, a okręg Trocki na Krasnogwardjejski. Trock nosił dawniej nazwę Gacyny, która w czasie wielkiej popularności Trockiego została przemianowana na Trock.

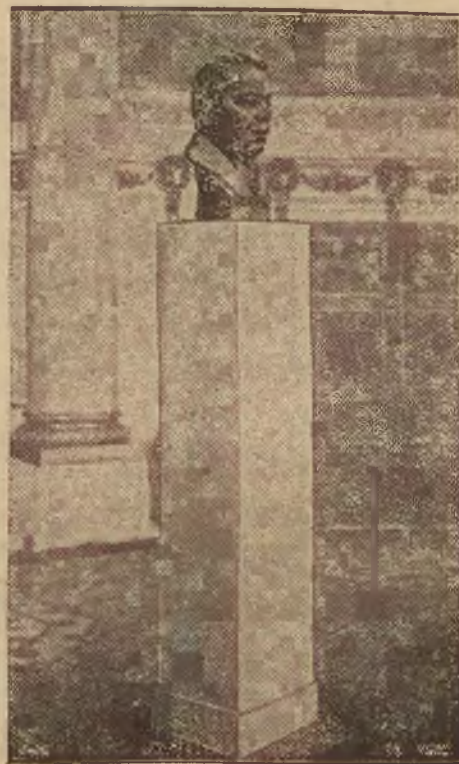
LONDYN. W Szkocji zmarł jeden z wybitniejszych dowódców angielskich z czasów wojny światowej lord Horna.

APOLLO! Dziś premiera potężnego dram. erot. według rozgłosnej powieści KARIN MICHAELIS (Niebezpieczny wiek)

Potęga namiętności

w głównej roli **Bernard Goetzke**. — Oraz doborowe uzupełnienie.

POPIERSIE EBERTA



pierwszego prezydenta Rzeszy niemieckiej (socjalisty), odsłonięte w ratuszu w Hamburgu podczas uroczystości obchodu 10-tej rocznicy uchwalenia konstytucji weimarskiej.

Strasza katastrofa górnicza na Górnym Śląsku.

16 górników zabitych — 7 ciężko rannych.

KATOWICE, 17. 8. (tel. wł.). Cały Górny Śląsk pozostaje pod wrażeniem straszliwej katastrofy, jaka się wydarzyła w dniu wczorajszym na kopalni „Hildebrand” przy hucie Antoniny pod Nową Wsią.

Wskutek eksplozji gazów na poziomie 600 metrów pod powierzchnią ziemi nastąpił okropny w skutkach wybuch. Sklepienie i t. zw. filary węglowe runęły. Pod zwalami węgla znalazło śmierć 16 górników z załogi kopalnianej. Ponadto 7 ludzi zostało ciężko rannych.

Siła wybuchu była tak potężna, że wskutek wstrząsu zawaliła się przybudówka kopalniana, uniemożliwiając dostęp ratownikom do konających pod masami węgla ofiar. Akcja ratownicza, którą kierował dyrektor kopalni Józefiak, napotykała na ogromne trudności.

Ratownicy, spiesząc na pomoc porażonym, padali z wysiłku i prze-

męczenia przy odkopywaniu zasypanych korytarzy węglowych. U zjazdu zgromadziły się rodziny nieszczęśliwych ofiar. Rozgrywały się wstrząsające sceny rozpacz, wśród żon, matek i dzieci górników załogi kopalni „Hildebrand”. Na miejscu wypadku do późnej nocy gromadziły się tłumy. Śledztwo w sprawie wybuchu zostało wszczęte przez przedstawiciela urzędu górniczego w Królewskiej Hucie i przedstawicieli wyższego urzędu górniczego w Katowicach.

Powodem katastrofy brak urządzeń ochronnych, przewidzianych ustawą górnictwa. Fakt ten świadczy o zachłanności kapitału.

Należy podkreślić, że w kopalniach polskich jesteśmy świadkami prawie codziennych katastrof, w których masowo giną górnicy z powodu lekkomyślności życia ludzkiego przez zarządy kopalń.

Mobilizacja wojsk na granicy chińsko-sow.

LONDYN, 17. 8. (AW.). Według doniesień z Pekinu sytuacja w Mandżurji w d. c. silnie zaostrzona. Obawiają się tu w najbliższym czasie nowych starć między oddziałami wojsk chińskich i oddziałów emigrantów z wojskami sowieckimi. Ludność emigruje masowo z pogranicza chińsko-sowieckiego pozostawiając całe osady na łasce losu.

PARYŻ, 17. 8. (PAT.). Z Czang Tsienu wysłano na granicę chińsko-sowiecką 60.000 ludzi. Na pokrycie

kosztów mobilizacji miał rząd nankiński wypuścić pożyczkę w wysokości 60 milionów dolarów.

NANKIN, 17. 8. (AW.). Minister spr. zagr. rządu nankińskiego Wang polecił ambasadorowi chińskiemu w Waszyngtonie aby zawiadomił wszystkich sygnatariuszy paktu Kelloga, że Chiny pragną załatwić zatarg z Sowietami w drodze pokojowej, ale na wypadek naruszenia ich granicy zastrzegają sobie wszelkie prawa państwa zaatakowanego.

Policjant, ścigając bandytę, zastrzelił przechodnia.

Onegdaj w południe na głównej ulicy w Będzinie posterunkowy Konopka, idący w towarzystwie żony, zauważył w tłumie przechodniów poszukiwanego przez władze bandytę Bobra, zbiegłego z więzienia.

Na widok policjanta bandyta rzucił się do ucieczki. Po krótkim pościgu Konopka dogonił go. Wówczas bandyta rzucił się na policjanta.

Posterunkowy Konopka w obronie własnej dobył rewolweru i wystrzelił przypadkowo. Kula ugodziła przechod-

nia robotnika Eisiga Suchtera, kładącego trupem na miejscu.

Bandytę Bobra odstawiono do więzienia.

UDAREMNIONY ZAMACH BOMBOWY.

WARSZAWA, 17. sierpnia (tel. wł.). W warszawskim urzędzie śledczym wydalony ze służby wywiadowca położył bombę, która na szczęście została dostrzeżona w porę i zamach udaremniono. Sprawca został aresztowany.

XVII. konfiskata „Dziennika Ludowego”.

Wczorajszy numer „Dziennika Ludowego” został skonfiskowany za artykuł pt. „Limanowski — sumienie demokracji”, stanowiący przedruk z tygodnika warszawskiego „Placówka”. Artykuł ten przedrukował „Robotnik” i nie został skonfiskowany.

POWRÓT PREM. ŚWITAŁSKIEGO.

WARSZAWA, 17. sierpnia (tel. wł.). Dziś wieczorem wrócił z urlopu spędzonego, jak wiadomo, w Biarritz prezes Rady min. p. Świtalski.

NADESLANE

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada).

Prymarjusz Dr. St. Ostrowski powrócił

or. lnuje w chorobach skórnych i weneryczn
Lwów, Wincentego Pola 8. Telefon 45-97.

Dziś ostatni dzień pobytu
LUNA-PARKU
NA TERENIE TARGÓW WSCHODNICH

„Zeppelin” nad Berlinem



w locie swym naokoło świata, podjętym 15 b. m. z lotniska w Friedrichshafen.

Zarzewie na Dalekim Wschodzie jeszcze nie zagaszone.

Na „Dalekim Wschodzie” została utworzona nowego rodzaju aktywna armada sowiecka, której dowódcą został zamianowany Blücher, powołany specjalnie na to stanowisko z Charkowa. Armja Dalekiego Wschodu ma za zadanie obronę wschodniego pogranicza Z. S. S. R. przed zakusami najeźdźcy a jednocześnie ma obowiązek przeprowadzenia aktywnych operacji wojennych w Mandżurji, gdyby oczywiście tego zaszła potrzeba.

Z różnych krańców sowieckiej republiki rad nadchodzą do Moskwy rezolucje poborowych z r. 1907, proponujące rządowi Sowjetów wstąpienie poborowych do armji przed określonym terminem t. j. przed 15. października b. r. z jednoczesnem wyzuczeniem się udogodnień i ulg przyznanych ze względów rodzinnych. Agitacja rozszerza się w szalonym tempie a biorą w nie udział również weterani paryskiej komuny. I tak na przykład w Kijowie wyszedł na trybunę w czasie wiecu mawnej udział również weterani paryskiej nu Gustaw Pinard i przemówił do zgromadzonych członków kijowskiej dywizji, że Związek Sowietów trzeba bronić z maximum energii i do ostatniej kropli krwi.

W Charbinie, władze chińskie dokonują w dalszym ciągu licznych aresztowań obywateli sowieckich. W tych dniach policja chińska okrążyła dziel-

nicę robotniczą należącą do pracowni mechanicznych i zaaresztowała z górą 100 osób, legitymujących się paszportami sowieckimi.

Sowleckie wiadomości o armji chińskiej.

„Krasnaja Gazeta” wychodząca w Leningradzie konstatuje, że Chiny nie mają armji zcentralizowanej i złączonej, gdyż prawie każda partja i każdy generał ma swoje wojsko. Armja chińska łącznie wynosiłaby około 2 i pół miliona, a utrzymanie jej kosztuje około 700 — 900 milionów rubli rocznie.

Armja chińska uzupełnia się ochotnikami wynajmowanymi za drogie pieniądze.

Oficerowie chińskiej armji, nie posiadają wyższego wykształcenia i zazwyczaj są oni absolwentami dwuletniego kursu oficerskiego w Mukdenie, lub innych wojskowych szkół. Często też do godności oficerskiej podnosi się podoficerów, a nawet prostych żołnierzy. Niekiedy przyjmuje się do służby w wojsku chińskiem oficerów — instruktorów i rosyjskich białogwardystów.

Dziennik sowiecki twierdzi, że uzbrojenie techniczne armji chińskiej jest stosunkowo słabe i nie może się nawet w najmniejszym stopniu porównać z uzbrojeniem technicznym armij europejskich.

Konfiskata odezwy.

Okr. Kom. Rob. PPS. we Lwowie wydał odezwę, wzywającą robotników naszego miasta na zgromadzenie publiczne, które ma się odbyć w następną niedzielę, 25 bm. Odezwa ta została skonfiskowana. Na zapytanie, które ustępy zostały skonfiskowane, odpowiedziano ze Starostwa grodzkiego, że w myśl ustawy Starostwo ma czas 14 dni na podanie co skonfiskowało.

Nie mogąc wydać wobec tego drugiego nakładu odezwy, Okr. Kom. Rob. wydaje lakoniczne zawiadomienie o zgromadzeniu.

Zaślepienie fiskalne.

Piszą nam:

Wiadomo ogólnie, jakim ciężarem są dla wielu osób i instytucji opłaty, na świadczenia społeczne. By ulżyć w tym kierunku przynajmniej poszczególnym pracownikom, którzy nie mogą ze swych szczupłych dochodów pokrywać przypadających na nich opłat, dużo instytucji prywatnych bierze te ciężary na siebie i opłaca je w całości z własnych funduszy.

Inaczej jednakowoż traktują tę sprawę nasze władze skarbowe. One uważają, że wskutek tych opłat... zwiększył się dochód osobisty każdego urzędnika i do misznej pensji tegoż doliczają (!) miesięczne składki na rzecz Kasy chorych, funduszu pensyjnego i t. p., by tylko podnieść tego biedaka do granicy dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Jest to bezwarunkowo fiskalizm za daleko posunięty. Fiskalizm zaślepiony. Składki dziś opłacane są tylko rozchodem a dochodem byłoby chyba zasilek z Kasy chorych na wypadek choroby lub nędzna emerytura.

Rozumiamy opodatkowanie dochodów, gdyż jest ono słusznem, tam gdzie istnieje dochód. Lecz sztuczne podnoszenie skali opodatkowania warstw najbardziej potrzebujących przez zaliczanie do dochodu kilkunastu złotych wydatków faktycznie na cele ubezpieczenia społecznego, przymusowego, i uzyskanie tą drogą kilkunastu groszy podatku od najbardziej potrzebujących podrywa tylko powagę naszych władz skarbowych, gdyż znanem jest ogólnie, ile setek tysięcy dochodu potrafią ukryć niektóre warstwy ludności, nie żyjące z pensji lecz z handlu, przemysłu i spekulacji.

Uważamy, że nasze władze skarbowe dobrze robią, gdy uwagę swych sprężystych urzędników skierują w stronę bardziej lukratywną dla skarbu państwa aniżeli dochody urzędników prywatnych opłatami społecznymi sztucznie podnoszonymi.

Życie Podkarpacia.

Wiadomości z Borysławia

(Telef. od naszego korespondenta).

Na pokrycie strat poniesionych w walce o prawa robotników składają:

Leon Weinfeld — 5 zł i wzywa do złożenia odpowiednich kwot członków rozwiązanego zarządu, Komisji rewizyjnej i rozjemczej, Kasy chor. w Drohobyczu — Atanowskiego, Goldsteina, Koczonia, Kobaka Wład., Kolarza, Łobzowskiego, Moszore, Serwę Franc., Szyfurkę i Przewłockiego.

Mazurkiewicz Jan — 5 zł., tytułem przegranego zakładu.

Chodnik gminny - czy pułapka na ludzi.

Gmina borysławska porządkuje i naprawia drogi i chodniki, a ludzie nadal wybijają sobie zęby i łamią ręce.

Na ul. Drohobyckiej przegniły drewniany chodnik, oberwał się w jednym miejscu na przestrzeni trzech metrów, tworząc pułapkę dla przechodniów, tem niebezpieczniejszą, że niewidoczną.

Dopiero gdy ktoś wstępuje na uszkodzone miejsce, chodnik nagle opada.

W niezbyt wczoraj dwaj przechodnie wskutek tego tak upadli nieszczęśliwie, że jeden z nich złamał rękę, a drugi skąpał się w kałuży błota.

—o—

Gajowy strzela do ludzi, jak do zwierząt.

Wczoraj Łabańciów Iwan, nie mając czym palić w domu ani za co kupić opału poszedł do lasów w Popielach, i zaczął zbierać drzewo.

Gajowy, Górny za tę „zbrodnię” usiłował postrzelić Łabańciowa i oddał strzał raniąc go ciężko.

Łabańciowa w stanie groźnym odwieziono do szpitala w Drohobyczu.

Złot Turowców Podkarpacia

Oddziały TUR w Drohobyczu i Borysławiu na wspólnym posiedzeniu 8 bm. z udziałem tow. pos. Markowskiej, postanowiły urządzić 25 sierpnia br.

ZLOT TUROWCÓW PODKARPACIA.

Blizsze szczegóły w okólnikach, będą rozestane oddziałom.

Kierownik podokręgu Dr. Karniol.

—o—

Wiadomości ze Stanisławowa.

(Telef. od nasz. korespondenta).

Łamistrejki w drukarni Dankiewicza.

Podajemy nazwiska łamistrejków, pracujących w drukarni niecennikowej p. Dankiewicza w Stanisławowie, pod natutą znanego na gruncie tutejszym indywidualum, Karola Wizerbaniuka.

Są nimi: Leniuk Michał, maszynista; Senjuk Stan., zecer — obaj z Ko-

łomyi. Dawidek, zecer ze Lwowa; Fisch i Safuła zecerzy ze Stryja i pupilek ewangelickiego zakładu Heuchert, Reinhold, nie mówiąc o nakładach, które za dobrych jeszcze czasów, zostały wydalone i nie pracowały jako niedostatecznie kwalifikowane.

Śmieszna figura.

Stanisławów ma niejaka okaz, który z chwilą założenia tu miejscowego muzeum zajmie zapewne miejsce w galerji mefistowskiej. Okazem tym zdrażającym wygląd Mefista — jest niejaki p. Antonowicz, obecnie podobno nawet prezes Stanisławowskiej „frakcji”. Szalejący wschodni wiatr kreso-

wy zapędził swego czasu tego człowieka do naszego miasta.

Bliziej poznaliśmy tego osobnika na wiecu publicznym, na którym to p. Antonowicz od czasu do czasu coś wykrzykiwał i bredził, co kilkakrotnie zmuszało sąsiadujących z nim słuchaczy, którym przeszkadzał do zatykania mu ust łokciami i parasolami.

Ulegając zaciekawieniu, zainteresowaliśmy się tym „wielkim i ciekawym człowiekiem” i dowiedzieliśmy się, że chce on być stałe nazywany doktorem, albowiem w swym pojęciu jest nim, tylko (to drobnostka) dokumenty zaginęły mu w Rosji ale po zmartwychwstaniu caratu odzyska je ponownie.

Ze ciekawym jest i niezbyt mądrym ten jegomość niech poświadczą dwa poniższe fakty: niedawno na dworcu kolejowym przy okienku kasowym posprzeczał się on z 70-letnim starszym tut. przemysłowcem Weidenfeldem Erisigiem, z czego doszło aż do zamiany biletów wizytowych. W końcu uczynił Weidenfeldowi propozycję, że o ile chce by krwi nieprzelewać — to niech złoży mu kwotę 100 złotych, nie określając wcale na jaki cel.

Kiedy indziej Antonowicz znów zbliżył się do dwóch rozmawiających to-

Wiadomości z Drohobycza.

(Telef. od naszego korespondenta).

Pan komisarz urzęduje!

Od kilku dni mieszkańcy, sąsiadujący z Kasą chorych realności, są niepokojeni niehumanitarnymi wrzaskami i zbiegowskimi ciekawych.

Wprawdzie, od czasu, jak zaczął urzędować komisarz Kasy ch., wrzaski są stałym zjawiskiem.

Jest to sposób wydawania zarządzeń i rozkazów podległym urzędnikom i lekarzom, a także swoisty sposób załatwiania stron.

Ludzie często stają na ulicach i pytają: „Co tam, warjata przywieźli”? A złośliwi na to odpowiadają: „To Zakrzewski urzęduje”!

Za tym przykładem idzie służba oraz adiutant p. komisarza, Zygmunt Denasiewicz, powszechnie zwany „świrk”. Ten oto „młodzieniec” orgje wyprawia na chwałę p. komisarza. Uchodzi mu to bezkarnie, bo go kryje opieka brata Pawełka.

A ludzie patrzą i dziwią się.

—o—

OGŁOSZENIA.

ABSOLWENT 6 klasy gimnazjalnej, z ukończonym kursem handlowym, poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Michał Kafelbaum, Drohobycz, Sobieskiego 5.

URZĘDNIK, kawaler, z kilkuletnią praktyką biurową, poszukuje w tym charakterze jakiegokolwiek posady. Adres: Oberlander Markus, Stryjska 80.

warzyszy. W poczekalni Kasy chorych i bez zapytania się i przedstawienia postawił stanowczą diagnozę, że jeden z pośród nich tow. E. jest chory na gruźlicę, a mimo to Kasa chorych zapewne odmówi mu wyjazdu do sanatorium. Zaczepiony tow. E. stwierdził, że jest on w wielkim błędzie, gdyż dolega mu inna choroba, a widząc nieodpowiednie zachowanie się tego pana uczynił mu pewną propozycję.

Antonowicz urażony w swych uczuciach krzychał na odchodem, że lepiej byłoby aby endecy lub komuniści rządili Kasą chorych, a nawet jakikolwiek bądź komisarz i w tym kierunku ubezpieczeni powinni podnosić stanowcze żądania.

Ogólnie wyśmiany i wydrwiony Antonowicz ja kniepszyj wyniósł się z poczekalni Kasy. Sb.

Z ruchu zawodowego.

Ohydną rolę w ruchu robotniczym odgrywają zdrajcy klasy pracującej, którzy jawnie stoją po stronie pracodawców, będąc narzędziem w ich rękach dla rozbijania solidarności ruchu robotniczego.

Tego rodzaju typem na terenie Stanisławowa jest p. Karol Wizerbaniuk, pracownik drukarski, który podjął się ohydnej roli warchoła.

Dnia 13 lipca drukarnia p. Leona Dankiewicza wypowiedziała personalowi zorganizowanemu w „Ognisku” pracę za to, iż zatrudnieni tu robotnicy nie chcieli pracować ze znanym na tutejszym gruncie p. Wizerbaniukiem, b. kasjerem filii „Ogniska” w Stanisławowie, którym zajmuje się obecnie prokuratorja za niezbyt zaszczytną sprawkę. Przy pomocy tego człowieka p. Dankiewicz zerwał stosunki pieniężne z „Ogniskiem”, sproawdzając do swojej drukarni różnych patałachów z prowincji.

A całej tej akcji patronuje obecnie Wizerbaniuk.

Kronika Stanisławowska.

TAJEMNICZY MORD. Z dnia 13. na 14 b. m. znaleziono na drodze w Kniaziu pow. Sniatyn zwłoki zamordowanego przez nieznaną narazie sprawcę parobka Lesia Merliuka z Kniazia. Organa PP. wszczęły dochodzenia.

KRADZIEŻE. Za kradzież na szkołę Anieli Umańskiej, przytrzymany został Szczerban Iwan, dezerter rumuński, bez stałego miejsca zamieszkania.

O kradzieży garderoby na szkołę Filipa Haubenstocka jako podejrzani przytrzymani zostali Gazdor Ignacy lat 28, Izidor Steciów lat 13, bez zajęcia, obaj ze Stanisławowa.

Podczas nieobecności domowników z zamkniętego mieszkania Antoniny Hornik, ze Stanisławowa, skradziono biżuterję, wart. 314 dol. i gotówkę 85 dol. i 85 zł.

Rager Wilhelm ze Stanisławowa, doniósł o kradzieży garderoby wart. 70 zł. popełnionej przez służącą Annę Oleksuk dnia 8. b. m., która po dokonaniu kradzieży zbiegła w niewiadomym kierunku.

POŻARY. W majątku ewangelickiego zakładu dobroczynnego, w Stanisławowie, przy ul. Konopnickiej wskutek czego spaliły się stajnie, 2 stodoły napełnione około 300 kopami zboża tegorocznego, i 3 brogi siana i konieczyń. Ponadto spaliły się narzędzia rolnicze, które znajdowały się w stodole. Ogólna szkoda wynosi około 25.000 zł. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem parobka Marcina Gwina, który gotował karne dla świni obok stodoły.

W Podpieczarach, pow. Tłumacz, w reaności Mikołaja Łaszczyka wybuchł pożar, który następnie rozszerzył się i zniszczył 8 gospodarstw, w tem 10 budynków gospodarczych różnego rodzaju. Ogólna szkoda wynosi około 900.000 zł.

15-go około 21.30 powstał pożar w stajni Dmytra Haliczaka w Jamnicy. Przyczyna pożaru dotychczas nie stwierdzona.

Dzień T. U. R-a Podkarpacia

Kierownictwo Podokręgu T. U. R-a w Drohobyczu urządza w niedzielę dnia 25 sierpnia hr.

**DZIEŃ T. U. R. PODKARPACIA
W BORYSŁAWIU.**

Program Dnia T. U. R-a Podkarpacia przedstawia się następująco:

Godzina 10-ta rano min. 30:

Przyjazd Oddziałów na dworzec w Borysławiu. Powitanie Towarzyszy gości przez T. U. R. borysławski. Odjazd autobusami na miejsce uroczystości na polanę „Na działach mrażnickich”.

Godz. 12:

Uroczystą Akademię T. U. R-owa „Na działach mrażnickich”.

Godz. 14:

Posiłek.

Godz. 15:

Zawody sportowe T. U. R-a. Match footballowy Robotniczych Klubów Sportowych, oddziałów Podokręgu Drohobycz.

Godz. 18:

Pokazy artystycznego dorobku poszczególnych oddziałów T. U. R-owych.

Godz. 21:

Pochód oddziałów T. U. R-a Podkarpacia z lampionami i pochodniami na dworzec kolejowy w Borysławiu.

Godz. 23-cia min. 25:

Odjazd do domu.

Oddziały TUR-a z Podkarpacia powinni przybyć wraz ze sztandarami, transparentami, czerwonymi opaskami, w niebieskich koszulkach, należy też przywieźć ze sobą możliwie wielką ilość lampionów. Oddziały posiadające własne orkiestry dęte, oraz mandolinistów, powinny wyruszyć na Dzień T. U. R-a Podkarpacia wraz z orkiestrami. Oddziały posiadające odpowiednie siły do produkcji artystycznych winnie najdalej do dnia 22. sierpnia hr. zapodać do kierownictwa Podokręgu (Sekretariat Dnia TUR-a Podkarpacia, Borysław, ul. Wołaniecka Dom Ludowy): Imię i nazwisko odnośnych Towarzyszy(szek), recytacji, śpiewu itd. W razie dostatecznej ilości uczestników Dnia TUR-a Podkarpacia obowiązującą będą w drodze powrotnej zniżki kolejowe.

Groźny pożar w Bilce Szlacheckiej.

24 domów i 72 budynków gospodarczych padło pastwą płomieni.

(y) Wczoraj w południe zaalarmowano miejską straż pożarną, iż wieś Bیلka Szlachecka, położona na wschód od Lwowa, stoi w płomieniach. Na miejsce udał się zastępca nac. p. Szpaczyński z silnym oddziałem strażaków, z dwoma motorowami sikawkami i cysterną.

Gdy przyjechano na miejsce zastało 24 zabudowań gospodarczych w płomieniach. Natychmiast przystąpiono do ratunku wraz z siedmioma ochotniczymi strażami ogniowymi ze wsi sąsiednich. Akcja ratunkowa trwała około 6 godzin pożar zdołano zlokalizować i częściowo uratować zręby domów. Spaliło się zupełnie zboże zwiezione z pól do stodoł, 2 wieprze, oraz pewnej kobiecie 200 zł w gotówce. Wszystkie budynki były ubezpieczone.

Szkoda wyrządzona wynosi około 200.000 zł.

Pożar spowodował syn naczelnika

gminy kilkuletni Władysław Kałamarz który wraz z innymi dziećmi bawił się zapalnikami w stodole. Zagroda ojca małego „poopalacza” cała spłonęła.

Dopiero - pierwszy pomnik Traugutta.

W sobotę i niedzielę (17. i 18. bm.) odbędzie się w Ciechocinku uroczyste odsłonięcie pierwszego w Polsce pomnika dyktatora powstania styczniowego, Romualda Traugutta. Uroczystość rozpocznie się 17. bm. akademią. W niedzielę odbędzie się akt odsłonięcia pomnika, w którym weźmie udział: córka Romualda Traugutta, p. Anna z Trauguttów Juszkiewiczowa, Po południu uczestnicy obchodu wezmą udział w dożynkach Kujawskich, oraz obecni będą na przedstawieniu „Bitwy pod Racławicami”.

Hindenburg na wywczasach.



Prezydent Rzeszy niemieckiej, Hindenburg, spędza swój „urlop“ w Dietramszell w górach bawarskich. Mimo podeszłego wieku — liczy bowiem 81 lat — oddaje się jeszcze polowaniu na kozice.

Militarystom do pamiętnika.

W czasie wielkiej wojny, dokładnie dnia 23. września 1916, wojska austriackie bezustannie atakowały front włoski między Astico i Posina. Wszystkie te ataki odparły wojska włoskie.

Wtedy to Austriacy przystąpili do podminowania fortu włoskiego na górze Cimone de Tonzze.

Miny o 14 tonach materiału wybuchowego zniszczywszy pozycję włoską, utworzyły krater, który

pochłonął 12 oficerów i 1200 żołnierzy.

Eksplzja zmusiła pozostałych przy życiu resztę załogi do cofnięcia się, a „względy strategiczne“ nie pozwalały przyjąć z pomocą 1200 ludziom żywcem pogrzebanym.

Niedawno przy prowadzonych w tem miejscu robotach ziemnych, w małej pieczarze znaleziono szkielet włoskiego oficera, którego tożsamości nie stwierdzono. Obok niego leżał automatyczny rewolwer z fabryki hiszpańskiej Gernica, srebrny zegarek, pióro do napełniania i srebrny medalik Małłony.

To wszystko podaje medjołański dziennik „Corriere della Sera“. Dokładne szczegóły ogłoszono zapewne celem wyszukania rodziny zaginione go.

Lepiej jednak byłoby dla pozostałych, by nigdy nie dowiedzieli się,

że ich syn czy mąż, zagrzebany żywcem w miejscu zaledwie o 100 metrów oddalonym od żywych ludzi, którzy go mogli uratować, ginął powoli z głodu.

Ginął człowiek zdrowy, sam jeden wśród zimnych skał...

Innych jego współtowarzyszy spotkała śmierć albo natychmiastowa, albo po kilku godzinach męczarni ale ten „nieznany żołnierz“ miał dość powietrza w pieczarze dla oddechu na długie dni powolnego konania śmiercią głodową, bo

„względy strategiczne“ nie pozwalały na ratunek.

Lepiej więc dla pozostałej rodziny; by się nigdy nie dowiedziało, jak wyglądała jego śmierć „na polu chwały“. Myśl o męczarniach, jakie ów nieznany bohater przeżywał, ciężałaby niby zmore przez całe życie pozostałej rodzinie.

Ale my nie chcemy i nie powinniśmy zapomnieć nigdy, że takie epizody jak powyższy były na porządku dziennym. że setkami i tysiącami umierali ludzie śmiercią nagłą lub konali w powolnych męczarniach. Obowiązkiem naszym jest wyteńczyć wszystkie siły, by bronić ludzkość przed ponownym pogrążeniem się w gehennie wojny.

—o—

Wycieczka Turu na Wystawę Poznańską

Zarząd Gł. T. U. R. organizuje WYCIECZKĘ NA POWSZECHNĄ WYSTAWĘ DO POZNANIA.

Towarzysze Robotnicy winni pośpieszyć gromadnie do Poznania celem ujrzenia po 10-ciu latach Niepodległości Polski — dorobku, w którym klasa robotnicza tak wybitny bierze udział.

Prócz wystawy, wycieczka zwiedzi miasto: ciekawe budowle, ogród zoologiczny, wspaniałą palmiarnię itp.

WYJAZD z Warszawy dnia 7-go września (w sobotę) w nocy, POWRÓT dnia 11-go września (w środę rano).

OPLATA — przejazd koleją, noclegi, bilety wstępu przy zwiedzaniu wystawy i miasta, tramwaje — wyniosą po 50 zł. od osoby; wpłaceniu połowy tej kwoty obowiązuje przy zapisie, reszta na 3 dni przed wycieczką.

POŻYWIENIE — uczestnicy płacą sami. Zamówione będą wspólne posiłki. Ceny: obiad i kolacja po 2 zł. 50 gr., śniadanie 1 zł. 50 gr.

Informacje udziela i zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Generalny T. U. R. ul. Czerwonego Krzyża 1. 20. (gmach Z. Z. K.), 4 piętro, telefon 325-03, do dnia 1-go września codziennie, prócz dni świątecznych od godz. 5—7 wiecz.

Prowadzi wycieczkę sen. dr. Kopciński.

Tylko kandydaci, którzy opłacą przynajmniej zł. 15.— tytułem zaliczki, będą brani pod uwagę.

Czy okulary wynalazł szatan?

Rzekomo już cesarz rzymski Nero (I. wiek po nar. Chr.) używał z powodu krótkozwrotności oszlifowanego szkła, przez które przyglądał się walkom gladiatorów. Pewne atoli jest, że noszenie okularów datuje się od 13-go wieku. W wieku 14-tym kwitnęła we Florencji wielka fabryka okularów. Kler ówczesny zwalczał i ten postęp a mnich Fra Angelotto z Parmy podjął nawet prawdziwą wojnę krzyżową przeciw... okularom. Odkrył on nawet ich wynalazcę: był nim szatan. W kazaniach swoich wywodził:

„Wzrok gany nam jest od Boga, jest więc boskiego pochodzenia. Drugi wzrok, okulary, może być tylko dziełem szatana. Te szkła muszą zawierać cząstkę ciała szatańskiego“.

Wojna średniowiecznego mnicha z postępem — jak każda walka ciemnoty z światłością — skończyła się fiaskiem. Dzisiaj najwyżsi nawet do stojnicy kościołowi noszą okulary...

—o—

„Jesteś za stary”.

Coraz częściej obijają się o uszy robotników poszukujących pracy tragiczne słowa: „Jesteś za stary”.

Słusznie zaznacza jedno z pism amerykańskich, że te zimne, lakoniczne słowa, budzą śmiertelny lęk w duszach starzejących się robotników i robotnic i wywołują w mózgu takie same refleksje, jak wyrok śmierci, ogłoszony skazańcowi. Wyrzucenie robotnika z pracy dlatego, że jest „za stary” — równa się w wielu wypadkach istotnemu skazaniu go na śmierć, gdyż z doświadczenia własnego wiemy wszyscy — że proletarijat w olbrzymiej większości wypadków niema zabezpieczonej starości. Najbogatszy na świecie kraj Stany Zjednoczone — posiada najbardziej bezwzględnych kapitalistów, którzy wyszuk pracy doprowadzają do samego zenitu możliwości, zastępując zużyte siły ludzkie młodymi i pozbywają się skrupułów o zdartych robotnikach, o których nikt się nie troszczy, a oni sami, wychowani przez prasę kapitalistyczną, która w nich wmawia istnienie w tym kraju „równych” dla „każdego” szans — nie myśleli o swoim własnym losie, póki byli młodzi, nie rozumieli, że stanowią odrębną klasę w społeczeństwie, a więc odrębne są ich interesa, o które trzeba prowadzić walkę przy pomocy swojej własnej partii robotniczej, własnego przedstawicielstwa we wszystkich ciałach ustawodawczych.

Oto ani się spostrzegli jak nadeszła ta „starość”, a z nią razem coraz częstsze wyrwanie ich z pracy pod rozmaitszymi pretekstami, by wreszcie pozbyć się ich całkowicie brutalnym oświadczeniem: „Jesteś za stary”...

Za stary jesteś bracie robociarzu w 40-tym, 45-tym roku, który właściwie powinien być najpiękniejszym okresem życia ludzkiego, bo wtedy dopiero dojrzewa w pełni nasz umysł, bogaci jesteśmy w doświadczenie, które jest największym nauczycielem człowieka. Kapitaliście jednak mózg robotniczy nie jest już dzisiaj potrzebny, gdy robotnik został zamieniony w mechaniczny automat, obsługujący maszynę. Tam potrzebna jest zwinność rąk, sprawność żywego „kółeczka” maszyny, a mózg wymagany jest tylko o tyle, aby się potrafił do maszyny dostosować, aby za jej ruchami potrafiła myśl nadążyć.

Dlatego właśnie, choćbyś nie wiem jak wzbogacił swój umysł, choćbyś się stał mędrcem życiowym, usłyszysz wcześniej lub później od kapitalisty hiobowe „jesteś za stary”, które skurczem śmiertelnego przestachu przejdzie ci po członkach i zaczniesz sobie uprzyatniać, że oto

dobiegłeś do mety i... nie jesteś już potrzebny temu społeczeństwu, któremu oddałeś najlepsze swoje siły, gromadząc bogactwa, a ono cię wzamian okłamywało gadaniem o „jednakowej dla wszystkich” szansie, dając ci teraz kopniaka jak psu, gdyś już siły sterał na uczciwej pracy...

Taka przeklęta dola będzie udziałem robotników dopóki się pozwolą

wodzić na pasku perfidnej obłudzie kapitalistycznej, sączącej im w duszę zabójczą truciznę kropla po kropli z łam burżuazyjnej prasy, którą niestety podtrzymują i która stanowi dla nich codzienną lekturę, bo nie doceniają znaczenia swojej własnej prasy robotniczej i własnej klasowej organizacji.

Starość zabezpieczy robotnikowi socjalizm, a o socjalizm trzeba walczyć!

—o—

Pacjent numer 44.170.

Człowiek, który nie wie, kim jest.

W 1926 r. policja w Turynie odstawiała zbiegłego i wynędzniałego mężczyznę średniego wieku do zakładu dla obłąkanych. Osobników, podejrzany o kradzież wazy z brązu z ementalarza, robił wrażenie obłąkanego, a na pytanie, kim jest, milczał.

W lecznicy po jakimś czasie przyszedł do siebie, o swojej przeszłości nie mógł jednak lekarzom nie powiedzieć. Stwierdzono jednak, że odczuwał strach przed wspomnieniami. — Jako pacjent 44.170 pozostał w zakładzie. Po pewnym czasie zarząd zakładu umieścił jego fotografię w gazetach, co przyniosło w rezultacie sporą ilość listów osób, które poszukiwały zaginionych na wojnie synów, które poszukiwały zaginionych na wojnie mężów, braci.

Pewnego dnia przybył do zakładu mężczyzna i ten w pacjencie 44.170 rozpoznał brata swego, który jako kapitan Canella w 1916 r. zaginął w Albanii podczas walk. Także przyjaciele i żona poznawali w chorym Gijulo Canellę, profesora szkoły średniej, władającego świetnie językami i z zamiłowaniem oddającego się muzyce. Mimo to po powrocie do Verony, do żony i dzieci rzekomy Canella nie okazywał najmniejszego zainteresowania dla dawniej tak ukochanego muzyki.

W domu u boku żony i dzieci, zdawał się przychodzić do siebie, gdy pewnego dnia aresztowano go pod zarzutem, że jest poszukiwanym przestępcą, drukarzem z Piemontu Brunerim. Całe Włochy rozbrzmiewały aferą: Canella — Spokojny i szanowany obywatel... czy Bruneri — zbrodniarz? Rodzina tego ostatniego poznawała w nim Bruneriego. Blizna po ranie przemawiała za tem, że pacjent 44.170 jest kapitanem Canellą, który wedle zeznań lekarzy wojсковых przeszedł na wojnie operację. Komplikację powodowały okoliczności, że znajdowali się ludzie, którzy w nim ani Canelli ani Bruneriego nie poznawali. Badania grafo-

logów policyjnych i daktyloskopijne stwierdzały identyczność z Brunerim. Pacjent jednak 44.170 zaprzeczał i uważał siebie za Canellę.

Sąd karny stwierdził, że chory nie może być Brunerim, a pani Canella w sądzie oświadczyła, że chory jest jej mężem. Sąd cywilny stanął na stanowisku, że pacjent 44.170 — to poszukiwany Bruneri.

A przecież to rozstrzygnięcie sądu cywilnego nie odpowiadało — zdaje się — słuszności: kobieta, która czeka 10 lat na męża, absolutnie nie przyjmie do siebie przestępcę w miejscu męża.

Jakikolwiek obrót weźmie sprawa Canelli-Bruneri, jedno pozostaje pewne: pacjent 44.170 — to jedna z tych milionowych ofiar rzezi światowej, która odbierała ludziom pamięć pod wpływem strasznych przeżyć.

Ludzie popadali w obłąkanie, a panowie z kancelarii dyplomatycznych i sztabów generalnych rzucali młochowi wojny coraz to nowe ofiary i kłamały ludność komunikatami:

„Na naszym froncie nic nowego”.

Bibljoteka T. U. R-a Oddział w Dolinie

komunikuje:

1) Wobec tego, że wypożyczający mimo wezwania, książek nie zwrócili, zamyka się bibliotekę do dnia 25. sierpnia 1929 r.

2) Wzywa się do oddania wypożyczonych książek najpóźniej do dnia 25. sierpnia 1929 r.

Zakupiono nowe książki, których oprawa w tych dniach zostanie ukończoną i biblioteka otwartą zostanie po zebraniu starych książek, w interesie ogólnym z oddawaniem książek nie należy zwlekać.

3) Członków T. U. R-a i związków zawodowych uprasza się o kontrolowanie, przypilnowanie i wezwanie znajomych do oddania książek T. U. R-a w terminie wyznaczonym.

Co mówią Chiny nowoczesne.

Chenting T. Wang, chiński minister spraw zagranicznych, w wywiadzie udzielonym korespondentce pewnego angielskiego pisma, na pytanie jej, jak Chiny odnoszą się do Europy, odpowiedział:

— Chiny przejmą wszystko, co im potrzebne od cywilizacji zachodniej — bez namyślnie i bezboleśnie. A z tego co weźmiemy, wydestylujemy eliksir nowego życia dla siebie. Budzące się Chiny nie przeceniają bynajmniej cywilizacji zachodniej XX wieku, niezbędne im są wasze wynalazki, wasza wiedza, wasze metody badawcze, aby rozwinąć i pogłębić potrzebę własnego rozwoju. Musimy przejąć waszą technikę. Dlatego też oceniamy i witamy pod tym kątem widzenia cudzoziemców przyjeżdżających do Chin.

Potrąciliśmy o kwestję eksperymentalności.

— Eksperymentalność cudzoziemców w Chinach musi się skończyć.

— Czy ma to również oznaczać, iż państwa obce będą musiały wycofać z portów i rzek chińskich swe okręty wojenne? — Wtrąciłam pytanie.

— Rzecz prosta. Miejsce ich zajmą okręty strażnicze chińskie. Chiny wezmą w swoje ręce obowiązek roztrze-

nia opieki nad mieniem i życiem cudzoziemców.

— Co właściwie było główną przyczyną przebudzenia się Chin? Czy jest to konieczność gospodarcza? Czy były nią problemy narodowościowe? Czy był to nacisk z zewnątrz, czy też z wewnątrz?

— Zagranica, która widzi w przebudzeniu się Chin groźbę żółtego niebezpieczeństwa, musi sobie sama przypisać powstanie tej obawy. Mówiłem już, iż chętnie przyjmujemy cudzoziemców, chcących u nas pełnić misję gospodarczą, czy kulturalną. Żaden jednak naród, a więc i Chiny, liczące z górą 400 milionów ludzi, nie może pozwolić na to, aby obce państwa mieszały się do jego spraw politycznych.

W toku dalszej rozmowy Dr. Wang przyznał, iż Chiny mogą się stać państwem militarnym, o ile będzie trwało dalej zle ich traktowanie przez mocarstwa zachodnie.

— Chiny będą zmuszone do utrzymania największej na świecie armii.

— Czy sądzi pan, że Chiny będą mogły prześcignąć Japonię pod względem wyszkolenia i wyekwipowania armii i marynarki?

— Tak być musi! — brzmiała odpowiedź.

Rozmaitości ze świata

KOBIETA SĘDZIĄ KARNYM.

Pierwszym sędzią - kobietą w Saksonji jest dr. praw Gertruda Cichorius. Przy pierwszej rozprawie w Chemnie, gdzie fungowała jako przewodniczący senatu karnego, okazała młoda reprezentantka Temidy, że równie dobrze a może lepiej niż mężczyźni potrafi sprostać swoim obowiązkom. Spokojnie i z umiarem kierowała rozprawą mimo burzliwych utarczek między prokuratorem a obrońcą. Rozprawa kierowana przez sędzię - kobietę wywołała powszechne zainteresowanie w sferach prawniczych Saksonji.

KARYKATURA DUCHOWNEGO

W Monachjum przechodzący ulicą duchowny Wackel spostrzegł w oknach wystawowych księgarni dzieło p. t. „Kościół w karykaturze”. Zapalał o burzenie i zrobił doniesienie do policji, żądając usunięcia tej książki jako zagrażającej moralności i porządkowi. Inkwizycyjne metody pastora nie znalazły ani w policji ani w prokuraturze zrozumienia, a co gorsze, gołowego duszpasterza aresztowano, ponieważ władze duchowne oskarżyły go o sprzeniewierzenie 80.000 marek w wykonywaniu swego urzędu.

Podwójna moralność znajdzie swój epilog w sądzie.

KATALOG BIBLIOTEKI W 165 TOMACH.

Biblioteka Brytyjskiego Muzeum, licząca 3 i pół miliona tomów, przystąpiła ostatnio do pracy nad ułożeniem katalogu, będzie on liczył 165 tomów. W bibliotece tej godzinami prześadywał Karol Marx nad swymi studjami.

Magistrat bojkotuje uroczystość legionową.

Organizatorzy niedzielnej uroczystości odsłonięcia tablicy na domu przy ul. Ziemiańskiego 14, gdzie była przed wojną kwatera komendanta J. Piłsudskiego zwrócili się do zarządu miasta z zaproszeniem na tę uroczystość. Wobec tego, iż z ramienia zarządu miasta nikt na tę uroczystość nie przybył, komitet organizacyjny przesłał p. komisarzowi Nadolskiemu następujące pismo:

Ponieważ Szan. Zarząd nie uznał tego wydarzenia i skromnych z tego tytułu uroczystości za godnych obecności Jego Reprezentantów i nie raczył nawet wysłać Swego Delegata, pozwalamy sobie tą drogą oddać pieczę Szanownego Zarządu a zatem Miasta tę tablicę z uprzejmą prośbą o umieszczenie Jej w spisie godnych wzięcia we Lwowie pamiątek.

Za Kom. Uczestników Walk Legj.

K. Żelaszkiewicz,

T. Edelman,

J. Maciałek.

Sport.

Święta sportowe P. P. wojew. lwowskiego

BIEG 100 m zwyciężył Wojcik 11'8 sec. przed Narogiem i Gębarzewskim.

SKOK WDAL zwycięża Wójcik 6'11 przed Narogiem i Szuberlą.

BIEG 5000 m 1) Sawaryn, 2) Pantel, 3) Ciasnocha.

RZUT DYSKIEJ 1) Wójcik 34'18; 2) Begaj; 3) Jucha.

BIEG 400 m 1) Wójcik 54'6 sek., 2) Gębarzewski, 3) Chuay.

BIEG 1500 m 1) Sawaryn, 4:28'7 sek., 2) Lorenowicz, 3) Piwowarczyk.

RZUT OSZCZEPEM 1) Rutt, 2) Kuszewicz, 3) Naróg.

SZTAFETA OLIMPIŃSKA (100+200+400+800 m.) zwycięża drużyna Lwowska w składzie: Begej, Wójcik, Gębarzewski, Sawaryn.

2) drużyna Lwów II.

Pokaz walk bokserskich.

Begaj contra Zelewski nierozstrzygnięta.

Stark contra Dobrowolski przegrana z powodu rażącej przewagi kom. Dobrowolskiego.

II. Bieg kolarski dookoła Polski.

Warszawa 18. 8. Wczoraj o godz. 11, wystartowało z Lublina do Brześcia nad Bugiem 31 zawodników biegu kolarskiego dookoła Polski. Na metę przybyła w doskonałym czasie 7.15.55,4 grupa kolarzy jednocześnie, a mianowicie Stefański, Michałak, Więcek, Kołodziejczyk, Konopczyński, Ignatowicz, i Oleski. Klasyfikacja ogólna nie uległa zmianie. — W niedzielę bieg zakończy się etapem Białystok—Warszawa—Dynasy. Kolarze spodziewani są na Dynasach około godz. 3.30 popołudniu.

Zawody piłkarskie.

Śląska reprezentacja policji rozegra w sobotę i niedzielę zawody z Hasmoneą i Ukrainą. Zawody odbędą się na boisku Pogoni.

Pogoń gra w Poznaniu z Wartą, Czarni w Warszawie z Legją, zaś Lechia jedzie do Przemyśla na zawody z Polonią.

Samobójstwo polskiego mistrza boks.

Wczoraj zastrzelił się w Katowicach polski mistrz boks Kupka. Powodem samobójstwa, jak twierdzą kolecy, była dwukrotna dyskwalifikacja jego na zawodach w Bytomiu, której ambitny sportowiec nie mógł przeboleć. Kupka był jednym z pierwszych kandydatów do tytułu mistrza Europy.

Kronika.

Lwów, dnia 18 sierpnia 1929.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Dziś i dnie następne o godz. 8.15 wiecz. Wielka Rewja Czeska: „Z Pragi do Lwowa“.

POWRÓT DZIECI Z KOLONJI. Dzieci przebywające na Kolonji Robotniczego Tow. Przyjaciół Dzieci, w Miłokajowie — Drohowyżu, powracają do Lwowa, dnia 19 bm. to jest w poniedziałek, o godz. 9.43 przedpołudniem.

Uprasza się przeto rodziców i opiekunów, by w tym czasie jawili się na dworcze głównym, celem zaopiekowania się przybyłymi dziećmi.

KURS PRZYGOTOWAWCZY do egzaminu urządza jak corocznie Bratnia Pomoc Studentów Politechniki. Kurs obejmuje wstępny na Politechnikę Lwowską przedmioty z zakresu: geometrii wykreślnej, matematyki, fizyki, chemii, oraz szkicowania i trwać będzie od 26. sierpnia do 12 września. Zgłoszenia przyjmuje i udziela bliższych informacji Zarząd Towarzystwa Bratniej Pomocy Politechniki. Lwów, ul. Leona Sapiehy 12 (gmach Politechniki), w godz. urzęd. od 12 do 13. Po nadesłaniu należytości 3 zł. Zarząd wysła drukowane informacje dotyczące warunków przyjęcia na Politechnikę, oraz wskazówki dla kolegów, którzy pragną się zorientować w warunkach studiowania we Lwowie. Uczestnicy Kursu z prowincji, mogą korzystać z opłaty, z mieszkan w domach technicznych.

GŁODÓWKA W BRYGIDKACH. Dn. 14. b. m. wybuchła w „Brygidkach“ we Lwowie, głodówka więźniów politycznych. Głoduje 85 więźniów. Powód osadzenie w ciemnicy jednego z więźniów.

POSEŁ WALICKI WYPUSZCZONY Z ARESZTU ŚLEDZCZEGO. Przed kilku tygodniami został aresztowany komunistyczny poseł Walicki. W ub. piątek został on wypuszczony z aresztu po złożeniu kaucji w kwocie 2000 zł.

POŻAR DACHOWY. Wczoraj w południe od iskry z komina, zapalił się gontowy dach na jednopiętrowej kamienicy K. Kosowej, przy Drodze Wuleckiej pod l. 118. Przyszła na miejsce straż pożarna ogień zlokalizowała i ugasiła.

NA „SWITEZI“ NIE NALEŻY BYĆ ROZTARGNIONYM. Janina Zółtowska, zamieszkała w Kleparowie, doniosła policji że będąc na stawie „Switezi“ zapomniła swą torebkę z zapiskami i gotówką, którą ktoś zabrał. Donosząca poniosła szkodę 60 zł.

MUCHA POWODEM ŚMIERCI. Przez kilku dniami w Parku Kłóńskim ukłóła mucha 24-letniego dra Appenzellera. Na drugi dzień dr. Appenzeller udał się do lekarza z powodu obrzęku miejsca ukłótego. Pomoc lekarska, była jednak spóźniona, gdyż nieszczęśliwy zmarł na trzeci dzień wskutek zakażenia krwi.

NADMIAR TEMPERAMENTU. Haske Hollender napadł na pl. Solskiego na Benjamina Zuckerkandla i pobił go do krwi. Poturbowany twierdził w policji, że Hollender napadł go bez powodu.

Klemens Pomachałenko i Piotr Olaszki zostali aresztowani za opilstwo i awantury.

Do „ula“ dostał się również Władysław Kędziński. Ciężko bowiem na nadmiar temperamentu, poturbował policjanta będącego na służbie.



Otrzeźwił ją...

— Ach, jak romantycznie tutaj! ...oto tam jakiś szczerbatek rozbitego okrętu!

— Nie, proszę pani... to tylko oderwana rufa mojej łodzi. Łódź ta jest tak stara, że się powoli rozłazi...

Śmierć pod kołami pociągu.

(u) W Kułczycach Szlacheckich, koło Sambora, onegdaj spłoszyły się konie, powracające z pola do domu gospodarza Jana Wołoszczaka.

Wołoszczak wraz z żoną wypadli na gościniec, przyczem Wołoszczakowa dostała się pod koła wozu i poniosła śmierć na miejscu. Mąż jej doznał tylko lekkich kontuzji.

OFIARA MELANCHOLJI. Konrad Pocholski, szofer, zam. przy ul. Zielonej 1. 6, doniósł policji, że żona jego, cierpiąca na rozstrój nerwowy na fle melancholji onegdaj zbiegła z domu w nieznanym kierunku.

ARESztOWANIA ZA KRADZIEŻE. Józef Szubert bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania, został aresztowany za kradzież ubrania i bielizny na szkodę Michała Debelaka, zam. w Wosieczynie, koło Lwowa.

Tacjan Rachwał i Piotr Lampka, dostali się do aresztu za kradzież dokonaną na szkodę N. Knolla, zam. przy ul. Żółkiewskiej 1. 125.

Los ich podzielił Eljasz Mardel, który został aresztowany za kradzież.

ARESztOWANIE POCTMISTRZYNI. 24-letnia Marja Olszewska, b. kierowniczka poczty w Gajach, pow. lwowskiego, została aresztowana za sprzeniewierzenie kwoty 1.151 zł. Aresztowaną odstawiono do więzienia we Lwowie.

WŁAMANIA I KRADZIEŻE. Nieznani osobnicy włamali się do składu obuwia, Zeimana Zengera przy pl. Rzeźni 1. 4, skąd skradli większą ilość obuwia dziecięcego, wartości około 2500 zł.

Przez otwarte okno dostał się wczoraj w nocy jakiś rzeźmieszek do mieszkania Edwina Auwalda przy ul. Szymonowiczów 1. 5., skąd skradł karabin i srebro kieszonkowe, wartości 1.000 zł.

W Podbereżcach włamali się onegdaj w nocy, niewyśledzeni na razie osobnicy do cerkwi, skąd po rozbiciu puszek skradli około 70 zł.

PRZY ASTMIE, chorobach serca, cierpieniach płucnych i płucnych, zółtach, mchityzmie, powiększeniu trzyczci tarczycowego i wolech, naturalna woda gorzka Franciszka Józefa stanowi istotny środek regulujący funkcje przewodu pokarmowego. Najdawniejsi klinicyści w tej dziedzinie stwierdzają, iż wytwarzające się u schorzników na początku ich choroby zaparcia, zmniejszają się przez stosowanie wody Franciszka Józefa, nie powodując późniejszych rozwolnień, mogących dać powód do obaw. Zadać w aptekach i drogeriach.

PODCZAS DESZCZU.

Pocznia padać gwałtowny deszcz. Starsza pani podbiega do taksówki i wsiada.

Szofer: Dokąd mam jechać?

Starsza pani: Nigdzie nie jadę, kochany człowieku. Ja tylko wsiadam na chwilę, by przeczekać deszcz.

RÓŻNICA.

— Powiedz mi, Salciu, jaka jest różnica między grą na fortepianie i na giełdzie?

— Skąd ja mamę wiedzieć?

— Do gry na fortepianie potrzebny jest słuch, a na giełdzie — węch.

MAŁŻENSTWO.

— Czy znasz tę parę, siedzącą tam, przy stoliku?

— Tak i st... są właśnie w podróży poślubnej.

— Hm... nie wyglądają jednak na szczęśliwych.

— Bo to już podróż powrotna... dość długo już byli z sobą razem.

DLA PAMIĘCI.

— Co oznacza ten węzełek na twojej chusteczce.

— Zrobiła mi go żona, żebym nie zapomniat wrzucić listu do skrzynki pocztowej.

— I wyrzuciłeś go?

— Nie, bo żona zapomniała mi go dać.

Repertuar kin lwowskich.

KOPERNIK: „Powojenni panowie“ i „Mileżące usta“.

MARYSIENKA: „Powojenni panowie“ i „Mileżące usta“.

L.F.W. Lea Parry w filmie „Damp z porokordem światowym“.

PALACE: „O krok od zdrady“ i „Tancerka z Montmartru“.

APOLLO: „Polega namiętności“ z Bernardem Goltzke.

COLOSSEUM: „Jeździec bez głowy“ i Harry Peel.

CHIMERA: „Don Juan w pensjonacie“.

FATAMORGANA: „Człowiek śmiechu“.

PAN: „U progu sypialni“.

POLONIA: „Branka Potępieńców“.

OAZA: „Rohatka sensacyjnego procesu“ oraz „Panienka od szlagierów“.

UCIECHA: „Góra rezerwiści“.

PASAZ: „Przemysłnicy brylantów z Nowego Jorku“.

PROMIEN: „Arlekinada życia“ i Humorysta Żorański.



RORYWKI UMYSLOWE

DZIAŁ SZACHOWY
L. 15. 19. VIII. 1929
Redaktor: S. LIMBACH

ZADANIE 34.

R. Svoboda, Praga.
(Oryginalne).

A B C D E F G H



A B C D E F G H

Samomat w 2 posł.

ZADANIE 35.

T. Horak, Lwów.
„Revista de Sah“ 1926.

A B C D E F G H



Mat w 2 posunięciach

ZADANIE 36.

E. Wolański, Tarn. Góry.
Tijdschrift N. S. 1927.



Samomat w 4 posunięciach.

Nasze zadania. W dzisiejszym dodatku szachowym zamieszczamy oryginalną pracę, (specjalnie nadesłaną dla naszego pisma), mistrza czeskiego R. Svobody z Pragi. Dalsze dwie prace mistrzów polskich wybijają się ciekawą ideą. Przypominamy Naszym Czytelnikom, że w samomacie białe zaczynają i zmuszają czarne do dania sobie (białym) mata!

ROZWIĄZANIE ZADAN

L: 18. (Wróbel) 2 mat. 1. Se5—f3! z groźbą Sxd4 mat.

L: 19. (Schächter) 2 mat. 1. Gd2—c3 z groźbą Wf5 mat.

L: 20. (Melman) 2 mat. 1. Ha5—b5! z groźbą Hc4 mat.

L: 21. (Limbach) 4 mat. 1. d7—d8G! ...Kd4; 2. Gd8—e7, Kf3; 3. Gh4! Kd4; 4. Gxf2 mat. Jeśli 1. d8H (W) czarne są w pacie!

WIADOMOSCI.

Wynik I. Konkursu Rozwiązańowego podany w następnym numerze!

Poznań. Mecz międzymiastowy na 10 szachownicach między Poznaniem a Gnieznem przyniósł zwycięstwo rep. Poznania w stosunku 7 i pół do 2 i pół.

Niemcy. W Duisburgu odbył się w dniach 8. do 22. lipca 1929 r. niemiecki narodowy turniej który przyniósł nieoczekiwane zwycięstwo berlińczykowi Ahuesowi, zdobył on 9 p. z 13 p. możliwych, 2 miejsce zajął Leonhardt 8 i pół p. Na trzecim miejscu znalazł się znany mistrz Saemisch 8 p. IV—VI nagr. zdobyli Dr. Seitz, Wagner, Richter i Hellng. 8 i 9 miejsce Mieses i Dr. Antze, 10 miejsce mistrz Lipska red. M. Blümich, 11. Orbach, 12. znany kompozytor Holzhausen, na końcu znaleźli się 13 Foerder i 14 Babel.

Światowy turniej w Karlowych Warchach (Karlsbad). Dnia 31. lipca b. r. rozpoczął się światowy turniej w Karlsbadzie który zgromadził na starcie samych wybitnych mistrzów. Poniżej lista grających: Becker, Bogolubow, Cana, Capablanka, Colle, Dr. Euwe, Gilg,

Grünfeld, Johner, Maroczy, Marschall, Mattison, pna Wera Menschik, Niemcowicz, Rubinstein i Dr. Tartakower (Polska). Saemisch, Spielmann, Thomas, Dr. Treybal, D. Vidmar i Yates. Po zakończeniu turnieju podamy dokładne sprawozdanie, teraz tylko zaznaczamy, że mistrzyni świata pna Wera Menschik nie zawiodła oczekiwań i stawiała dzielne czoło najsilniejszym mistrzom, pomimo braku rutyny turniejowej.

LITERATURA.

„Świat Szachowy“ Nr. 7. już wyszedł i zawiera: Artykuł Giergiewicza p. t. „Polski podręcznik do gry szachowej z XVII wieku“, szereg świetnie glossowanych part. Dział zadań prowadzi znany mistrz kompozycji Marian Wróbel, lwowianin, W tymże numerze 12 końcówek Retiego, zadania polskich i zagranicznych autorów. Numer uzupełniają liczne wiadomości. Pismo o 16 str. druku, (z piękną okładką zewn.) zasługuje na poparcie. Cena egz. 1 zł. Red. i Adm.: Warszawa, ul. Wierzbowa 8.

TURNIEJ W KARLSBADZIE

Wyniki międzynarodowego turnieju szachowego, który odbywał się obecnie w Karlsbadzie, przedstawiają się po 13-tej rundzie następująco:

Spielmann uzyskał punktów 9 i pół (1); Capablanka — 9 i pół; Nimcowicz 8 i pół; Dr. Vidmar — 8 i pół (1); Bogolubow, Euwe i Grünfeld po 7 i pół; Rubinstein — 7 (1); Becker — 7.

Najmniejszą ilość punktów (3) posiada panna Menschik.

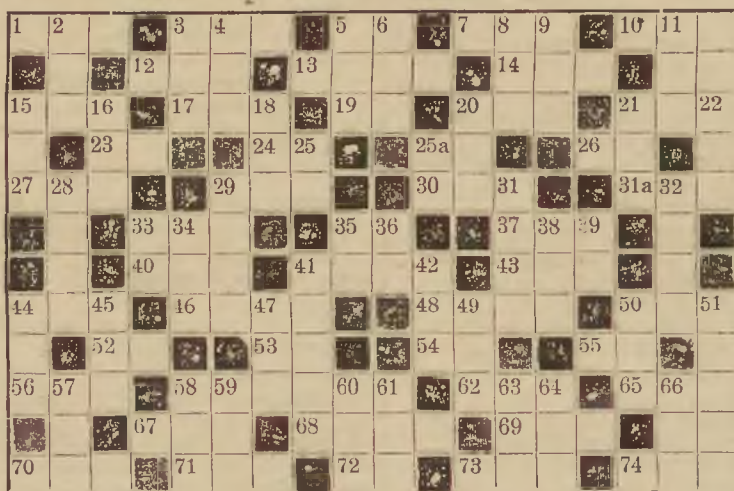
ODPOWIEDZI REDAKCJI.

J. Zor. Brak ekonomji, poza tem częściowo uboczne 2. Gg2+, nie umieścimy! Prosimy o lepsze!

Dział szaradowy

Red.: PRONIEWSKI
KRZYŻÓWKA.

Ułożył L. K. L.



PIONOWO.

2) miasto kap. w Niemczech, 3) zwierzę, 4) papuga, 5) droga, 6) zaimek wsk. wspak, 8) kanton szwajc., 9) pierwiastek, 11) zdroj. imię żeńskie, 15) „wschód“ w ob. jez., 16) rzeka szwajc., 18) wykonawca wyroków, 20) wołanie (wspak), 21) roślina, 22) miasto nad Mozalą we Francji, (fonet.), 25) zło to w j. ob. wspak, 25a) nuta, 28) miasto w j. m., 29) członek gatunku stworzeń, 31) imię żyd., 32) porządek w j. m., 33) litera fonet., 34) mól się w j. m. 35) imię najw. poety polskiego, 36) dawna nazwa ucznia wspak bez ost. litery, 38) zaimek wsk. wspak, 39) zaimek osob. 41) skrót nazwy władzy bolsz., 42, czasokres wspak, 44) słońce, 45) droga, 47) zabawa (wspak), 49) łódź płynąca (wspak), 50) wół w j. m., 51) powieść Kiplinga, 57) dzieło art. malarza, 58) ogród owoc. wspak, 59) jeden z narzędzi zmysł., 60) zaimek pyt. wspak, 61) marka samoch., 63) powieść Zapoiskiej 64) narzędzie roln., 66) miasto sławne zwycięstwem Napoleona.

POZIOMO:

1) meta, 3) roślina, 5) zaimek wsk., 7) rodzaj ogrodu, 10) wada oka, 12) część, 13) ptak, 14) skorupiak, 15) owad, 17) służy do łapania ryb, 19) litera grecka, 20) wróżbita, 21) malarz pol. doby wswółcz., 23) rzeka na Łotwie, 24) miara, 25a) okrzyk obrzydzenia, 26) litera fonet., 27) zwierzę, 29) liczba, 30) osoba z „Chaty za wsią“, 31a) część doby, 33) ptak, 35) posiada, 37) krajina szczęścia, 40) papuga, 41) płaca miesięczna, 43) zaimek wsk., 44) podanie, 46) skrzynia wspak, 48) część dnia, 50) część ciała, 52) marka samoch., 53) zegar w j. obc. wspak (fonet.), 54) litera fonet., 55) tak w j. obc. fonet., 56) monarcha, 58) rasa psów, 60) zaimek wsk. 62) przykrycie, 65) ryba, 67) roślina, 68) obszar wodny, 69) dopływ Warty, 70) początkowe litery imion niem. poety Hoffmanna, 71) słońce w j. m. 72) skrót miary cięż., 73) pułapka na owady, 74) owad.

—o—

LOGOGRYF (ut. Ł. K. S.)

- x — 1) rodzaj utworu pol.
— — x — — 2) ptak
— — x — — 3) drzewo owoc.
— — x — — 4) marka samoch.
— — x — — 5) rodzaj pieczywa
— x — 6) owad.
— — x — — 7) taniec
— — x — — 8) odciski stóp na zie-
— — x — — 9) władca okrutny
— — x — — 10) narzędzie ogrodn.
mi
— x — 11) część nogi.

Litery środk. pion. rzędu dadzą na rozwiązanie tutaj, jednego z działów „Dziennika Ludowego“.

UKŁADANKI.

- Wł. Szwabowicz — Drohobycz.
I. Ryba + samogłoska + zaimek wskaz. = Góry.
II. Laska + zaimek wskaz. = Miaso nad Dnieprem.
III. Jest w alfabecie + zwierzę + samogłoska = przedmiot nauki.
IV. Litera grecka + zaimek wskaz. = Polski hymn narodowy.
V. Spółgłoska + samogłoska + sznur = kopalnia soli.

—o—

Rozwiązania powyższych zagadek należy nadsyłać do redakcji „Dziennika Ludowego“ z dopiskiem na kopercie „Rozrywki umysłowe“ do dnia 23 bm. włącznie.

—o—

WYNIK KONKURSU DZIAŁU ROZRYWKOWEGO:

Za trafne rozwiązanie zagadek wygrali drogą losowania:

1. Jan Musiała, Drohobycz, Polmin 2, nagrodę książkową.
2. Załuski, Lwów, miesięczną prenumeratę „Dziennika Ludowego“.

Szczęśliwcy winni zgłosić się osobiście lub listownie do naszej Administracji.

KUPON SZARADOWY
DZIENNIKA LUDOWEGO.
Nr. 188

Rady dla gospodyń

Gdy kto kawę lub herbatę na obrus wyleje, wtedy zwykle zdejmuje się obrus, suszy i daje do prania. To źle — trzeba zaraz obrus zdjąć, potrzy-
mać splamione miejsce nad miską i lać tak długo wrzącą wodę na płamę, aż zniknie plama zupełnie, obrus ususzyć i przeprasować — a uniknie się prania zresztą czystego obrusa.

Komu się ryż przypala w garnku, a nie umie go ugotować, niech wstąpi ryż w durszlag i wstawi go z durszlagiem w wodę, przykrywając pokrywą — nie przypali się i ugotuje się szybko bez mieszania i nadzoru.

Po obieraniu ziemniaków lub owoców trzeba splukać ręce w zimnej wodzie wstępnie, nim się mydłem je umyje — plamy na ręku znikną. Po czarnych jagodach umyć ręce cytryną — a będą czyste.

Garnki potrzeć mydłem przed stawieniem na ogień, a dna łatwiej się uszoruja.

P. DEVEY PRZED WYJAZDEM DO AMERYKI.

WARSZAWA, 17. sierpnia (A. W.). W końcu br. wyjechać ma do Nowego Jorku doradca finansowy Banku Polskiego p. Ch. Devey. Podróż ta, jak zapewniają w kołach dobrze poinformowanych, ma charakter służbowy.

—o—

Radjo.

Poniedziałek 19 sierpnia.

WARSZAWA.

- 16.40. Muzyka płyt gramof.
18.00. Koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry mandolinistów.
20.30. Koncert międzynarodowy Transm. z Berlina do Warsz. Pragi, Wiednia i Zagrzebia.

KRAKÓW.

- 16.30. Muzyka płyt gramof.
19.00. Rozmaitości.
20.05. Odczyt p. t.: „Heljoterapia“ o leczeniu promieniami.

POZNAŃ.

- 18.00. Koncert popołudniowy w wyk. artystów opery: Eleonora Malówna (sopir.) Jan Romanowicz (bariton).
19.30. Pogadanka radiotechniczna.
22.15. Radjoarafa (syst. Fullona).

KATOWICE.

- 16.20. Muzyka płyt gramof.
17.25. Pogadanka z działu: „Radjoamator“.

WILNO.

- 17.25. Audycja dla dzieci.
19.00. Audycja wesola.

WROCŁAW.

- 21.15. „Nowe pieśni“ Roland Hell (tenor), odśpiewa pieśni Kowalskiego.

TULUZA.

- 22.00. Orkiestra mandolinistów.
22.15. Muzyka taneczna.

BERLIN.

- 19.30. Koncert orkiestry baletkowej. W programie ludowe pieśni rosyjskie i romanse cygańskie.
20.30. Koncert międzynarodowy. Transmisja do Wiednia, Budapesztu, Warszawy i Pragi.

PRAGA.

- 19.05. Koncert orkiestry wojskowej.
22.20. Płyty gramofonowe.

WIEDEN.

- 16.00. Koncert popołudniowy orkiestry baletkowej.
20.05. Angielskie i włoskie arje i pieśni.
BUDAPESZT.
18.30. Pieśni węgierskie.
22.15. Muzyka taneczna.

Wtorek 20 sierpnia.

WARSZAWA.

- 16.30. Program dla dzieci.
20.30. Koncert solistów w wyk. p. Umberto Muncza (śpiew), Fabjana Sawickiego (kontrabas), i prof. Ludwika Ursteina (fort.).

POZNAŃ.

- 19.00. Nadprogram w wyk. art. Teatru Nowego.
20.00. Audycja wokalna.
20.30. Koncert solistów.

KATOWICE.

- 16.20. Muzyka płyt gramof.
19.00. Rozmaitości.

WILNO.

- 18.00. Recital wiolonczelowy.
19.00. Wolna trybuna.

HAMBURG.

- 22.30. Aktualja.

BERLIN.

- 17.00. Koncert radioorkiestry.
19.30. Najmodniejsze piosenki odśpiewa Wilhelm Bayler.

PRAGA.

- 21.00. Koncert fortepianowy.
21.30. Koncert kameralny.

WIEDEN.

- 21.30. Muzyka popularna.
16.00. Koncert popołudniowy.
20.05. „Onowieści Hoffmanna“, opera fantastyczna w 4 aktach Offenbacha.

BUDAPESZT.

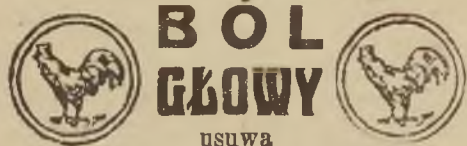
- 17.20. Koncert orkiestry policyjnej.
18.45. Wesoły program.
21.00. Orkiestra cygańska Farkas.

X OGŁOSZENIA X

Srodki na wytopienie pluskw, karakonów, much i innych pasożytów poleca

Drogerja Józefa Koleżańskiego

Lwów, Batorego 34/a



usuwa

PROSZEK DLA DOROSŁYCH
z f. m.

„KOGUTEK-Migreno Nervosin”

wyrobu apteki

GAŚCICKIEGO w Warszawie

Sprzedają apteki.

Sztandary dla Towarzystw

w artystycznym wykonaniu po konkurencyjnych cenach i przystępnych warunkach płatności poleca:

Tow. Biblioteka Religijna

Lwów, Plac Trybunalski L. I.

Termometry lekarskie, okienne, pokojowe kąpielowe, po cenach **zniżonych** sprzedaje tylko **Optyk Silber**, Lwów ulica **Kilińskiego 1.** (obok Katedry).

Dla członków Kasy chorych wydaje trwale **okulary, cwikiery Optyk Silber**, Lwów ulica **Kilińskiego 1.** (obok Katedry).

RUTYNOWANEJ PAKIERKI poszukuje od zaraz „Farmacja”, spółka aptekarska wytwórczo-handlowa, Lwów, ul. **Piekarska, 1. 1a.**

MŁODY URZĘDNIK kawaler z kilkuletnią praktyką biurową, poszukuje jakiegokolwiek pracy biurowej.

Łaskawe zgłoszenia, nadsyłać na adres **Mozes Zuckerberg**, ul. **Kowalska 1. 15.** Drohobycz

ZDOLNY POMOCNIK HANDLOWY do- kładnie obznajomiony z branżą żelazno-techniczną, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Fachowiec” do Administracji.

POSZUKUJE lekcji, ze szkół powszechnych. Łaskawe zgłoszenia **Marjan Feld**, Administracja „Dziennika Ludowego”.

POSZUKUJE jakiegokolwiek posady. Mian lat 18, oraz 3 kl. gimnazjalne. Łaskawe listy do adm. Dziennika Ludowego (przy ul. Szajnochy 1 2), pod szyfrą **Wiktor.**

JEDNOMIESIČNY kurs przygotowawczy trykotaży lub filettu 20 zł. Robota zapewnio- na na eksport. **Mikołaja 17, parter.**

PRAWDZIWY dywan perski, bardzo ładny, nadający się do salonu, tanio sprzedam. Ul. **Michała 1. 3, 1. p.** na prawo.

Wyroby z marmuru i terasso
budowlane, cementarne,
meblowe i galanteryjne
wykonuje pracownia

Kornela Zelaszkiewiczza

Lwów, ul. Ubocz 3. (górny Łyczaków)

Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

Lwów, ul. Ossolińskich 11. -- Tel. 38-59.

poleca

podręczniki szkolne, dzieła naukowe i literackie
wydaje

Bibliotekę Wychowania Fizycznego i Sportu
ma

stałe na składzie druki dla Wydziałów powiatowych, magistratów, gmin, urzędów parafialnych, notarjatów i kancelaryj adwokackich, dla lekarzy i weterynarzy, oraz druki gospodarcze i lasowe

posiada

dwie wzorowo urządzone drukarnie i introligatornię, które wykonują wszelkie w zakres drukarstwa wchodzące roboty.

Katalogi wydawnictw i druków wysyła się bezpłatnie.

Księgarnie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

we Lwowie pl. **Halicki 12 a,** —

w Warszawie ul. **Nowy Świat 69**

są bogato zaopatrzone w wydawnictwa polskie i zagraniczne.

Ważne dla robotników i pracodawców.

Wobec olbrzymiego kryzysu gospodarczego i wzrastającego z każdym dniem bezrobocia, wydawnictwo naszego pisma, pragnąc przyjąć z pomocą bezrobotnym w znalezieniu pracy, помещa stale w dziale drobnych ogłoszeń **bezpłatnie** ogłoszenia zarówno dla poszukujących **pracy robotników**, nie mających w swoich organizacjach zawodowych biur pośrednictwa pracy, jakoteż dla **oferujących pracę pracodawców.**

Już wyszło drugie wydanie
uzupełnione, broszury p. t.

ROZWÓD

i unieważnienie małżeństw
opracował **Dr. E. MARQUIES**
poleca

Księgarnia Ludowa

Lwów, ulica **Szajnochy L. 2**
Cena **Żł. 2-50**, z przesyłką poczt. **3-75**